

tékes hatóság. S ezt a táblát odaszegezik Molnár János boltjának ajtajára, vagy a firmája alá. Aki pedig hamis tejet árul, annak *Hamisított tej!* fölíratu táblát szegeznek a boltja fölé.

Semmit többet! Akinek aztán a hatósági figyelmeztetés után is kedve van téglaport venni paprika helyett, vizet a tej helyett, hát az vegye. De mi alig hisszük, hogy ez a figyelmeztetés vevőket vonzana a boltba.

Hogy ez az eljárás tönkretenné az élelmiszerhamisító üzletét 2 hét alatt, az valószínű. De hát végül is, — azt hisszük, — az élelmiszerhamisító ezt érdemli meg, nem pedig, hogy ne menjen tönkre. Hogy ez szigorú büntetés, azt magunk is tudjuk. De roppant egyszerű mód van arra, hogy ezt minden boltos elkerülje. Negative kell viselkednie mindenféle élelmiszerekkel szemben. Nem kell hamisítania. Az élelmiszerek igazán nem arra valók, hogy meghamisítsák azokat s aki egyszer meghamisítja, az semmi esetre sem érdemel kiméltet. Mert itt nem lehet szó véletlenségről, beszámíthatatlanságról, s mert hamis élelmiszernek egyszerűen nem szabad lennie. Mert azok mérgegek.

Nem házasodnak a kibékült Balkánon

A *Daily Mail* bukaresti jelentése szerint diplomáciai körök kijelentik, hogy a *Balkán szövetséget házasságok révén kell megerősíteni*. Hír szerint *Ferdinánd* trónörökös tizen-nyolc éves leányát, *Erszébet* hercegnőt eljegyezte *György* görög trónörökös, aki huszonhárom éves. A román trónörökös tizenkilenc éves fia, *Károly* herceg a cárral tizenhat éves második leányát, *Tatjana* nagyhercegnőt és *Sándor* szerb trónörökös, aki huszonnégy éves, *Heléna* görög hercegnőt fogja eljegyezni. A politikai házasságok ilyen tervét ma Bukarestből megcáfolják.

Elkészült a város új nyugdíj-szabályzata.

— A javaslat reformjai. —

(*Saját tudósítónktól.*) A szegedi városi alkalmazottak nyugdíjügyének végleges rendezését a közgyűlés már egy ízben kimondta egyik régebbi határozatában. A nyugdíjügy rendezése a városi tisztviselők fizetésrendezésével párhuzamosan kell, hogy történjék, ép úgy, mint az államnál. *Lázár György* dr. polgármester ennél fogva megbízta *Dettre János* dr. tisztii alügyészt a város új nyugdíjszabályrendeletének elkészítésével. Az állami tisztviselők és az államvasuti alkalmazottak nyugdíjügyét a törvényhozás már véglegesen rendezte s a viszonyosság alapján ehhez a nyugdíjskálához kell alkalmazkodni a városok, tehát Szeged nyugdíjszabályzatának is.

Dettre János dr. most készült el az új nyugdíjszabályrendelettel, illetőleg javaslattal, amelynek, hogy jogerőre emelkedjék, előbb még a közgyűlés, majd a belügyminiszter szankcióját is meg kell nyernie. *Dettre János* dr. nyugdíjjavaslata több rendkívül fontos s egyben üdvös, szociális jellegű reformokat tartalmaz a tisztviselők s általában a városi alkalmazottak nyugdíjügyének rendezése körül. Régen szükség volt már ezekre a reformokra, mert a régi szabályrendelet sok tekintetben igazságtalan volt a város egyes alkalmazottaival szemben. Például, ha egy rendőr, vagy tűzoltó szolgálat közben meghalt, az özvegy soráról a régi nyugdíjszabályzat nem úgy gondoskodott, mint ahogy azt az emberiség és a méltányosság szempontjai jogosan megkövetelték volna. Ezentúl másként lesz. Az özvegy, ha a férjét szolgálata közben baleset éri és meghal, nyugdíj fejében a férje teljes fizetését kapja, tekintet nélkül az eltöltött szolgálati időre.

De nemcsak szociális, hanem *administratív* szempontokból is nagyon előnyös újításokat tartalmaz *Dettre János* dr. javaslata. Mindenekelőtt eltörli a *nyugdíjalapot*, amely a mai viszonyok között teljesen fölösleges és csak haszontalan munkát ró a közigazgatás szerveire. Ideális nyugdíjalapja valójában nincs Szegednek, mert ehhez *három millió kellene* s most az a helyzet, hogy a nyugdíjalapot a szükséghez mérten évről-évre a pénztárból toldozza-foltozza a város. Persze, azért az alap nem gyarapodik, mert a pénztár csak annyit utal ki évenként, amennyi a folyó nyugdíjakra szükséges, ellenben az alap sokkal inkább fogy, sőt évről-évre fokozatosan kisebb lesz. Minek tehát külön nyugdíjalap, ha ez csak névleges, de nem valóságos? A nyugdíjakat ekként a jövőben a város kasszája fődözi majd, ami annyit jelent, hogy nem két, hanem mindjárt egy zsebből fizeti ki a nyugdíjasokat. Az új nyugdíjszabályzat részletes ismertetését egyébként itt adjuk.

Az első nyugdíjszabályrendeletet 1872-ben alkották meg Szegeden a nyugdíjallappal együtt. Ez utóbbit úgy hozták létre, hogy részint a város adott bizonyos összeget erre a célra, részint a fizetésekből vontak le bizonyos csekély százalékot nyugdíj-járulék címén. Később bebizonyosodott, hogy az 1872-iki nyugdíjszabályzat rossz s ezért 1888-ban új szabályrendeletet alkotott a város. *Ez van érvényben ma is*. Azóta persze ez is elavult s alapos revízióra szorult. Maga a nyugdíjalap, mivel különféle célokra folyton kölcsön vette a város, 1889-ben fogyni kezdett és évről-évre kisebb lett. A ma érvényben levő nyugdíjszabályrendeletnek éppen az a sarkalatos hibája, hogy a nyugdíjalapra nagy terheket rótt, viszont az alap szaporításáról nem gondoskodott. Végül is 1906-ban a nyugdíjalap már annyira megfogyatkozott, hogy a város közgyűlési határozattal 370,000 koronát utalt be az alapba és az összegnek 42 évig tartó évi 15,000 korona annuitásos részletekben való visszatérítését rendelte el. A nyugdíjalap összes

is, lassan elmosódik szemem előtt a sötétségben, hangosan mondom:

— És most be fog jönni ő . . .

Csakugyan jön; ott van mögöttem, a nélkül, hogy lépései nesztét hallottam volna. Megáll a szoba egyik sötét sarkában; elérhetetlenül is közel van hozzám; olyan, akár egy kép, melyet elfakult színekkel szürke alapra festettek.

Nagyon fiatal, kreol nő. Dus fürteit régi divat szerint piszkos szalag fogja össze. Nagy, tiszta szeme mozdulatlanul pihen rajtam, mintha közölni akarna valamit, szomorú ijedség és gyermekes ártatlanság vegyülékével. Szép, nagyon szép és elmondhatatlanul bájos és mindezek fölött: — ő az! Ő! — egy szó, amely máris olyan nagyon édes; egy szó, mely abban a jelentőségében, melyikkel én ruházom föl, egybe foglalja mindazt, ami az életre jogosít. — Nagyon banális tökéletlen dolog volna, ha csak annyit mondanék, hogy az idegen nőt fölismertem. Sokkal több volt az annál, amit éreztem. Mintha egész énem láncra vert erővel akarna felé hajolni. És ebben a mozdulatban kinosan keserű, elfojtott valami volt; hiábavaló erőlködése egy embernek, aki kapkod a maga élete, tovatűnő lélekzete után, akár az élve eltemetett, akire végre ráborul a nehéz koporsófedél.

Ha az álom ilyen erős indulatokkal jár, a látomány megfoghatatlan szála rendszerint összezavarodnak és akkor fölébredünk. A fantasztikus kép laza alkotmánya összeomolva lebeg szemünk előtt, aztán annál gyorsabban eltűnik, minél inkább vissza akarná tartani a gyöngé értelem; eltűnik, mint egy széttépett fátyol, melyet kergetünk,

bár a szélroham elérhetetlen magasságba hajtja.

De most nem ébredtem föl; az álom tartott tovább, bár lassankint elmosódott és eltűnt, elhaló fináléként.

Egy pillanatig néztük egymást és valami komor merevség megakasztotta emlékezetünket. A hangom megtagadta a szolgálatot, amikor meg akartam szólalni; az agyam hijával volt a legkisebb gondolkodóképességnek és nem maradt számunkra egyéb ennél az egymásra nézésnél; két fantómnak e tekinteténél, mely csodálkozó és fájdalmasan aggódó, — azután a mi szemünk elé is fátyol borult és a világosság mindinkább eltűnt.

A nő lassankint eltávolodott tőlem és én követtem egy szalonba, melynek fala fehér volt és kevés volt a butorzata. Itt egy másik árnykép várt ránk, a kreol nők rikító öltözkébe bújó öreg asszony, akiben rögtön fölismertem az anyát. Ahogy közeledtünk, fölállt és anélkül, hogy egyetlen szót is váltottunk volna, elhagytuk a házat, mintha így szoktuk volna ezt már régen. Én Istenem, mily nehézkeseknek tetszenek mind e szavak, e hosszú mondatok, hogy leírjak velük egy eseményt, mely hirtelenül, zajtalanul folyt le, reflekszeként, elhaló fényként a mind mélységesebbé váló sötétségnek!

Együtt haladtunk hárman az estszürkületben egy szomorú, végtelenül szomorú utcában, melyet két oldalt cölöpházak szegélyeztek, míg fölöttük hatalmas fák borították koronájukat. Messziről látni lehetett csillogását a tengernek, amely felénk küldte sós lehelletét. De mind e fölött ott lebegett a magánynak megnevezhetetlen érzése; a

száműzetése, aminőt száz évvel ezelőtt érezhettek a martiniki emigránsok és amely most annál nyomasztóbb volt, hogy az izzó nap elmerült az óceánban. Nagy madarak száll-dostak nesztelenül a sötét ég alatt és mi lassan, szótlanul haladtunk és némán élveztük együvértartozandóságunknak szelid és fájdalmas varázsát.

A világosság mindinkább eltűnt, a sötétség egyre növekedett; mellettem a két nő már csak két árny volt, mely nesztelenül siklott tova; aztán eltűnt minden, elmerült az igazi álom nagy és bizonyos éjjelibe . . .

Sokáig aludtam; talán jó pár óra hosszat. Amikor fölébredtem és az emlékezetem visszatért, olyasmit éreztem, ami hasonlíthatott két villámos vezeték érintkezéséhez. Fölugrottam és a szememet tágra meresztettem . . . Előbb arra a képre emlékeztem, mely legutóbb állt előttem: a fiatal nőre . . . azután kibontakozott a többi is, minden részlete a már ismerős szobának, az öreg asszony és esti sétánk a csöndes utcában . . . Vajon hol éltem én ezt már egyszer végig? Aggodalmas szomorúsággal töprengtem, mintha muszáj volna emlékez-nem. De hiába volt és azt mondtam magamban, hogy ez az esemény nem vonatkozhatott a saját életemre.

De nincs-e telve az agyunk számtalan emlékekkel és benyomással, zürzavarosan összekuszálva, szakadt szálaiként sok-sok orsónak? E benyomások sok ezre örökre ott ragad agyunknak titokzatos zugolyaiban, a nélkül, hogy valaha öntudatára jutnánk. De a kísérteties kéz, mely bennük vájkál, néha